

M. Taudin Chabot

Rotterdam, 28 Januari 1884 - Wassenaar, 19 juli 1966

Op 19 juli 1966 overleed op 82-jarige leeftijd te Wassenaar Marius Taudin Chabot, die een aantal jaren deel heeft uitgemaakt van het Bestuur der Vereeniging Nederlandsch Economisch-Historisch Archief en aan wie in het Jaarboek de volgende regelen mogen worden gewijd door één der betrekkelijk weinigen, die hem nog hebben gekend vóórdat hij, nu reeds twintig jaren geleden, zich uit het actieve zakenleven terugtrok. Marius Taudin Chabot was een telg van een Hugenotengeslacht, dat na de herroeping van het Edict van Nantes via La Rochelle naar Nederland uitweek en zich omstreeks 1700 te Rotterdam vestigde en zich voornamelijk op de koophandel toeleegde. Zijn vader, Mr. J. J. M. Taudin Chabot, was deelgenoot van de firma Gebroeders Chabot, kassiers en makelaars in assurantiën, opgericht in 1840, één van de vooraanstaande huizen op dat gebied. Marius had twee broeders, respectievelijk dertien en zestien jaar ouder dan hij, die een andere loopbaan hadden gekozen en zo was dan ook de Benjamin reeds vroeg voorbestemd om zo mogelijk de zaken van zijn vader voort te zetten. Zijn schoolopleiding was geheel op dat perspectief ingesteld: na de lagere school eerst de 3-jarige Handelsschool te Rotterdam en daarna de 5-jarige Handelsschool te Amsterdam. Het contact tussen de jongelui in verschillende steden was toen uiteraard niet zo intensief als tegenwoordig, zodat het een gelukkige omstandigheid mag worden genoemd, dat die vijf jaren in de hoofdstad hem later goed te studeeren konden komen, toen hij aldaar als bankier menig oud-medeleerling op vooraanstaande plaatsen in het zakenleven van de hoofdstad weder aantrof. Een verdere mogelijkheid tot gespecialiseerde studie in de economie bestond destijds hier te lande nog niet en daarom werd hij na het verlaten van de middelbare school meteen door zijn vader achtereenvolgens naar Stuttgart, Londen en Hamburg gezonden, om daar stages op bank- en assuratiekantoren te doorlopen. In 1908 deed hij zijn intrede bij Gebroeders Chabot, toenmaals gedreven door zijn vader met enige veel oudere neven en achterneven. Dat hij zich terstond een ijverig en nauwgezet medewerker betoonde, moet voor zijn vader een grote satisfactie zijn geweest. Het werken onder zijn vader was echter van korte duur: in 1909 overleed Mr. J. J. M. Taudin Chabot aan een longontsteking in Duitsland. Het is te begrijpen, dat dit onverwacht verscheiden op de zoon een diepe indruk heeft gemaakt en dat de hoop van de overgebleven, oudere, vennoten meer dan ooit op hem was gevestigd. Deze omstandigheden en gebeurtenissen hebben een beslissende invloed gehad op de verdere ontwikkeling van deze toch reeds van nature nauwgezette en voor zijn leeftijd voorzichtige jonge man. In 1910 werd hij in de firma opgenomen. Hij was zich bewust van zijn plicht, om bij de cliënten van Gebroeders Chabot de traditie en de reputatie van dit in beide branches vooraanstaande bedrijf hoog te houden en ontpopte zich als een omzichtig en degelijk zakenman, die wilde doordringen tot alle détails van de zaken, waarmede hij in aanraking kwam. Hij was daarbij iemand, die over een onfeilbaar geheugen voor cijfers en namen beschikte en bezat - in de goede zin van het woord - ook de in zijn vak nodige nieuwsgierigheid. Het jaar 1910 was voor hem niet alleen belangrijk wegens zijn opnemings in de firma: in dat jaar trad hij ook in het huwelijk, en wel met mejuffrouw Maria Veder, een dochter van Jan Hoyte Veder, de President der Bijbank van De Nederlandsche Bank. De jonge Mevrouw Taudin Chabot was bovendien van nabij geparenteerd aan een aantal bekende figuren in het Rotterdamse zakenleven, en met de grote belangstelling, die ook zij had voor het wel en wee van haar stad, was zij haar man al terstond een grote steun in zijn carrière. Gezien met onze ogen van 1967 waren de jaren, voorafgaande aan de eerste wereldoorlog, een zorgeloze periode van welvaart; in het Rotterdamse leven was het niet anders: de jonge Taudin Chabot was het toonbeeld van de solide, nuchtere zakenman en in het maatschappelijke leven waren de heer en mevrouw Taudin Chabot-Veder geziene figuren, die zich in de Maasstad op velerlei terrein bewogen en daar ook functies vervulden. Het ligt voor de hand, dat Taudin Chabot, die na zijn schooltijd een verdere

academische handelopleiding had moeten ontberen en zulks altijd heeft betreurd, met enthousiasme de oprichting van de Handelshoogeschool begroette en, in 1917, behoorde tot de oprichters van de Volksuniversiteit, waarvan hij aanstonds penningmeester werd en die op 1 januari 1918 zijn poorten opende. Als een staaltje van de weerklank, die deze instelling bij de Rotterdammers vond, moge worden vermeld, dat Taudin Chabot en W. A. Engelbrecht zich in 1917 ten doel stelden, de twintig contribuanten à f 500 te vinden, die nodig waren, om het plan te doen slagen en binnen drie dagen al meer dan dat aantal bereid hadden gevonden. Het Sophia Kinderziekenhuis telde Taudin Chabot tot zijn bestuursleden, verscheidene jaren als penningmeester, evenals de afdeling Rotterdam van het Nederlandsche Roode Kruis. Hij was adjunct-commissaris der Spaarbank. Uit zijn Rotterdamse jaren dateert ook zijn toetreden als commissaris van de Stearinekaarsenfabriek "APOLLO" te Schiedam, die in 1930 fusioneerde met de Koninklijke Stearine Kaarsenfabriek "GOUDA" tot de Koninklijke Stearine Kaarsenfabriek "GOUDA-APOLLO" te Gouda en die in 1960 werd opgenomen in het Unileverconcern. Tot 1960 bleef Taudin Chabot lid van de Raad van Commissarissen, een aantal jaren als Voorzitter. Inmiddels vonden er na de eerste wereldoorlog grote veranderingen plaats in de firma Gebroeders Chabot. De Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam ontwikkelde in een snel tempo haar bankzaken en werd daardoor - naast de grote cultuur- en handelonderneming, die zij reeds was - één der grote banken in Nederland. Deze ontwikkeling vertoonde zich ook bij het Agentschap te Rotterdam; men zocht samenwerking met enige bestaande kassiershuizen, met als gevolg, dat de NHM als vennoot in Gebroeders Chabot werd opgenomen, nadat de assurantie zaken waren ondergebracht bij een nieuw opgerichte firma Gebroeders Chabot & Co., waarvan Marius geen deel uitmaakte. Hij bleef in Gebroeders Chabot de enige vennoot van die naam. Na enige tijd ging de kassiersfirma geheel in de NHM op, zoals zulks enige tijd daarvoor reeds was geschied met de kassierszaken van de firma Ian Havelaar & Zoon. Taudin Chabot werd benoemd tot Agent der Maatschappij. Zijn collega's in die functie waren Mr. Joh. Havelaar (voordien vennoot van Ian Havelaar & Zoon) en Mr. D. Crena de Jongh, met welke heren een buitengewoon prettige samenwerking tot stand kwam. Nadat laatstgenoemde enige jaren later werd benoemd tot Directeur der maatschappij te Amsterdam, volgde in 1929 de benoeming van Taudin Chabot in dezelfde functie, toen er een vacature in de directie was ontstaan. Het echtpaar Taudin Chabot nam node afscheid van Rotterdam en vestigde zich metterwoon in de hoofdstad met de twee zoons. Taudin Chabot kreeg zich in zijn nieuwe functie voornamelijk te occuperen met de hem zo vertrouwde bankzaken. Maar hij droeg de medeverantwoordelijkheid voor het beheer van de cultuur- en handelszaken van de Maatschappij en hij zou zichzelf niet zijn geweest, indien hij die medeverantwoordelijkheid niet zeer zwaar had gevoeld. Hij zette er zich dan ook toe, om grondig door te dringen tot alle détails van deze "mer-à-boire" en moest dat doen in een tijd, toen de wolken van de economische crisis zich samenpakten. Toen deze tot ontlading kwamen, had dat zijn weerslag in alle geledingen van de maatschappij. Taudin Chabot had het onheil wel zien aankomen, maar was in de gegeven situatie natuurlijk niet bij machte de gevolgen voor zijn maatschappij te verzachten, laat staan af te wenden. De nodige afschrijvingen hadden de sanering tengevolge, die destijds zoveel stof heeft opgejaagd en waarop hier niet verder behoeft te worden ingegaan. De toenmalige leiders van de maatschappij namen de taak van de wederopbouw met voortvarendheid ter hand; men was opgelucht, toen de reorganisatie achter de rug was. Ook Taudin Chabot kon weer zijn volle werkkraft ontplooien. Onder meer trad hij in zijn functie van directeur der NHM als commissaris op van de Aannemings Maatschappij "DE KONDOR" (Amsterdam), Nederlandsche Dok Maatschappij (Amsterdam), Amsterdamsche Superfosfaatfabriek (Utrecht), Vereenigde Chemische Fabrieken (Utrecht) en de Nederlandsche Maatschappij voor Havenwerken (Amsterdam).

In 1936 volgde hij Jan Hoyte Veder op als commissaris der Koninklijke Nederlandsche Katoenspinnerij te Hengelo (Overijssel), een functie, die hij tot enige jaren voor zijn dood bleef vervullen, vele jaren als President-Commissaris. Gedurende zijn Amsterdamse jaren trad Taudin

Chabot als bestuurslid toe tot de Koninklijke Noord-Zuidhollandsche Redding Maatschappij en tot het Vaderlandsch Fonds ter Aanmoediging van 's Lands Zeedienst, die de Kweekschool voor de Zeevaart bestuurt. Het was Taudin Chabot helaas niet beschoren, om lang mede te werken aan de groei van zijn maatschappij: de Tweede Wereldoorlog wierp zijn schaduwen vooruit. Het lag niet in zijn aard om, zoals velen, de ogen te sluiten voor het naderende onheil, integendeel, de loop der dingen maakten Taudin Chabot in zakelijk opzicht tot een pessimist, zó sterk, dat hij ook buiten zijn zaken moeite had om lichtpunten te onderkennen, zoals die toch in ieders leven zich voordoen. Toen dan ook in 1940 de oorlog over ons land kwam, ontzonk hem de mentale instelling van vertrouwen, die nodig was om ondanks alles aan een betere toekomst te kunnen geloven. Om de maat te doen overlopen, werd hij door de bezetters als gijzelaar voor geruime tijd naar een concentratiekamp gezonden. Door de hierboven geschetste gebeurtenissen waren zijn Amsterdamse jaren voor Taudin Chabot niet de beste van zijn leven en toen, na de bevrijding, de leiders der Nederlandsche Handel-Maatschappij weer een enorme taak van reconstructie wachtte, besloot de inmiddels 62-jarige het actieve zakenleven vaarwel te zeggen (1946). Zijn belangstelling voor het economische leven bleef hem echter bij; enige commissariaten hield hij aan. Gedurende de twintig levensjaren, die hem nog beschoren waren, kon hij de beduchtheid voor de toekomst, die hem in het verleden maar al te vaak in het gelijk had gesteld, niet meer geheel te boven komen en hierdoor werd veelal een schaduw geworpen op een periode, die anders een gelukkige oudedag had kunnen zijn, met zijn lieve vrouw en de twee jonge gezinnen, die zijn beide zoons hadden opgebouwd. Zij, die Taudin Chabot lang hebben gekend, herinneren zich zijner het levendigst uit zijn onbezorgde Rotterdamse tijd.

W.F. Dutilh

Bron: *Economisch-Historisch Jaarboek* 31 (1967) 205-208.